

YARGITAY

7. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2016/1984
Karar No.	2016/2227
Tarihi:	09.02.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
6356 S. STSK. /3,41

- **ASIL İŞE YARDIMCI İŞLERİN YAPILDIĞI İŞYERİNİN ASIL İŞKOLUNDA KABUL EDİLECEĞİ**
- **BİR ASIL İŞYERİ BİR YARDIMCI İŞLER YAPILAN İŞYERİNİN BULUNMASI HALİNDE İŞLETME NİTELİĞİNİN KAZANILMIŞ OLMAYACAĞI**
- **YARDIMCI İŞLERİN YAPILDIĞI İŞYERİ İLE ASIL İŞİN İŞYERİ DÜZEYİNDE YETKİ TESPİTİ VERİLEBİLECEĞİ VE İŞYERİ DÜZEYİNDE YETKİ İÇİN GEREKLİ KOŞULLARIN ARANACAĞI**
-

ÖZETİ Yetki tespitinde dikkate alınan ... daki işyerinde 11 (onbir) işçinin çalıştığı ve bu işyerine ilişkin bir işkolu tespit kararı bulunmadığı dosya içeriği ile sabittir. Sözü edilen işyerinin SGK kayıtlarından hareketle tespit edilen işkolu 10 numaralı Ticaret Büro Eğitim ve Güzel Sanatlar işkolu ise de, gerek davacı şirket vekilinin gerekse davalı Sendika vekilinin beyanlarından ve sunulan belgelerden... adresinde bulunan ... sicil numaralı işyerinin şirketin bürokratik işlemlerinin yürütüldüğü aynı zamanda ... 'deki 12 numaralı "Metal " işkoluna girdiği konusunda uyuşmazlık bulunmayan fabrika işyerinde motorlu araçlar için üretilen metal yay/makas ürünlerinin pazarlama ve satış işlemlerinin yürütüldüğü işyeri olduğu anlaşılmaktadır. O halde İstanbul'daki işyerinde asıl işe yardımcı işler yürütülmektedir. Asıl işe yardımcı işlerin yapıldığı işyerinin asıl işin girdiği işkolundan sayılması 6356 sayılı Kanun'un 4/2 inci

maddesi gereği ise de, aynı Kanun'un 34/2 inci maddesindeki "Bir gerçek ve tüzel kişiye veya bir kamu kurum ve kuruluşuna ait aynı işkolunda birden çok işyerinin bulunduğu işyerlerinde, toplu iş sözleşmesi ancak işletme düzeyinde yapılabilir." düzenlemesine göre "işletme" için aynı iş kolunda en az iki işyerinin bulunması şarttır. Bu durumda yardımcı işin görüldüğü işyeri asıl işin girdiği işkolundan sayılırsa da aynı iş kolunda ayrı bir işyeri olarak kabul edilemez. Bu durumda çoğunluk tespitinin işyeri düzeyinde yapılması gerekir.

Taraflar arasındaki olumlu yetki tespitine itiraz davasının yapılan yargılaması sonunda; hüküm duruşmalı olarak süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiş ise de; işin mahiyeti itibarıyla duruşma isteminin reddine, incelemenin evrak üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi, gereği görüldü:

Davacı Sendika vekili ... İş Mahkemesi'nin 2013/125 esas sırasına kayden açtığı davada, davalı Bakanlığın diğer davalı Sendika lehine yaptığı olumlu yetki tespitinin hatalı olduğunu, zira yetki tespitinin "işyerleri" düzeyinde yapılmasına rağmen ortada işletme olmadığını, ... daki işyerinin "Metal" işkoluna girmediğini, yetki belgesinin verildiği tarihte İstanbul'daki işyerinde 11 (onbir) işçi çalıştığını, bu işçilerin üretim değil ticaret yaptıklarını, İstanbul'da üretime ilişkin hiçbir makine bulunmadığını, bu 11 işçinin metal üretim işi yapmadıklarından "Metal" iş kolunda çalıştıklarının söylenemeyeceğini, bu nedenle işletme düzeyinde yetki tespiti yapılamayacağını, işyeri düzeyinde yetki tespiti yapılması gerektiğini, bu durumda da %40 değil %50 çoğunluk aranması gerektiğini, bu durumda da Sendika'nın yasanın aradığı çoğunluğu sağlayamadığını iddia ederek 21.02.2013 tarih ve 70161700/3845 sayılı yetki tespitinin iptalini talep etmiştir.

Davalı Sendika vekili, davacı şirketin İstanbul'daki işyerinin merkez mahiyetinde olduğunu, İstanbul'daki bu işyerinin 10 numaralı işkoluna girdiğine dair iddiaları belgeleyen bir işkolu kararı bulunmadığını, merkez işyeri mahiyetindeki bu işyerinin metal üretimi yapan ... 'deki tesisin idare merkezi olması nedeniyle asıl işi metal yay/makas üretimi olan firmanın idari merkezi konumundaki işyerinin de asıl işin girdiği işkoluna girmesinin yasal zorunluluk olduğunu, 6356 sayılı Yasa'nın 4. maddesinde bir işyerinde yürütülen asıl işe yardımcı işlerin de asıl işin girdiği işkolundan sayılacağına düzenlendiğini, bu nedenle İstanbul'daki işyerinin sadece şirketin merkezi olması nedeniyle değil, asıl işe yardımcı olması sebebiyle de "Metal" işkolundan sayıldığını, sendikanın gerekli çoğunluğu sağladığını beyanla davanın reddini istemiştir.

Davalı Bakanlık vekili, davanın yasal süresinde açılmadığını, davada Bakanlığa husumet yöneltilemeyeceğini, yapılan incelemede işverenler tarafından SGK'ya yapılan bildirimler doğrultusunda alınan yetki dökümünde söz konusu her iki işyerinin de İşkolları Yönetmeliği'nin 12 sıra numaralı "Metal" işkolunda yer aldığına anlaşıldığını, 06.02.2013 başvuru tarihi itibarıyla 170 işçinin çalıştığının ve 72 işçinin ...'na üye olduğunun tespit edildiğini ve buna ilişkin yetki tespit yazısının taraflara gönderildiğini, davacı tarafın iddialarının haksız olduğunu beyanla davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

... İş Mahkemesi'nce davalı Sendika'nın yasanın aradığı çoğunluğu sağladığı gerekçesi ile

davanın reddine karar verilmiş;davacı şirket vekilinin temyizi üzerine Dairemizin 26.06.2014 tarihli ilamı ile, "...dava konusu uyuşmazlıkta yetki tespitinin işyerleri(işletme) için yapılması ve işletme merkezinin ... olduğunun anlaşılması karşısında, işletme merkezinin bağlı bulunduğu ... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün bulunduğu yer mahkemesi davada yetkili olduğu anlaşılmıştır.Mahkemece yetkisizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır." gerekçesi ile bozulmuştur.

Bozma kararına uyan mahkeme yetkisizlik kararı vermiş, dosya kendisine gelen İstanbul 1. İş Mahkemesi, "...davacı şirkette 170 işçinin çalıştığı, çalışanların 70'inin davalı sendikaya üye olduğu, buna göre 1002580 sicil numaralı işyeri için sendikalı işçi oranının % 40'ın üzerinde olduğu hususu tüm dosya kapsamı ile sabit olup , ÇSGB tarafından yetki tespitine ilişkin kararın 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41. maddesinde düzenlenen şartlara da uygun olduğundan açılan ve ispatlanamayan davanın reddine karar vermek gerekmiş, aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur." gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Davalı şirkete ait işyerlerinin işletme olup olmadığı, buna bağlı olarak yetki tespitinde %40 mı yoksa %50 çoğunluk oranı mı gerekli olduğu hususunda taraflar arasında ihtilaf bulunmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü 21.02.2013 tarih ve 70161800/103/3845 sayılı kararı ile, davacı şirkete ait adresinde bulunan ... ve ... adresinde bulunan ... sicil numaralı işyerlerinde başvuru tarihi olan 06.02.2013 tarihinde 170 (yüzyetmiş) işçinin çalıştığı, 72 (yetmişiki) işçinin ...'na üye olduğu belirtilerek bu Sendika'nın toplu iş sözleşmesi yapmak için yasanın aradığı çoğunluğu sağladığı yönünde olumlu yetki tespiti yapılmıştır.

Yetki tespitinde dikkate alınan ... daki işyerinde 11 (onbir) işçinin çalıştığı ve bu işyerine ilişkin bir işkolu tespit kararı bulunmadığı dosya içeriği ile sabittir. Sözü edilen işyerinin SGK kayıtlarından hareketle tespit edilen işkolu 10 numaralı Ticaret Büro Eğitim ve Güzel Sanatlar işkolu ise de, gerek davacı şirket vekilinin gerekse davalı Sendika vekilinin beyanlarından ve sunulan belgelerden... adresinde bulunan ... sicil numaralı işyerinin şirketin bürokratik işlemlerinin yürütüldüğü aynı zamanda ... 'deki 12 numaralı "Metal " işkoluna girdiği konusunda uyuşmazlık bulunmayan fabrika işyerinde motorlu araçlar için üretilen metal yay/makas ürünlerinin pazarlama ve satış işlemlerinin yürütüldüğü işyeri olduğu anlaşılmaktadır. O halde İstanbul'daki işyerinde asıl işe yardımcı işler yürütülmektedir. Asıl işe yardımcı işlerin yapıldığı işyerinin asıl işin girdiği işkolundan sayılması 6356 sayılı Kanun'un 4/2 inci maddesi gereği ise de, aynı Kanun'un 34/2 inci maddesindeki "Bir gerçek ve tüzel kişiye veya bir kamu kurum ve kuruluşuna ait aynı işkolunda birden çok işyerinin bulunduğu işyerlerinde, toplu iş sözleşmesi ancak işletme düzeyinde yapılabilir." düzenlemesine göre "işletme" için aynı iş kolunda en az iki işyerinin bulunması şarttır. Bu durumda yardımcı işin görüldüğü işyeri asıl işin girdiği işkolundan sayılırsa da aynı iş kolunda ayrı bir işyeri olarak kabul edilemez. Bu durumda çoğunluk tespitinin işyeri düzeyinde yapılması gerekir. Hal böyle olunca davalı Sendika'nın 6356 sayılı Kanun'un 41/1 inci maddesine göre toplam işçi sayısının yarıdan fazlasını üye kaydetmesi halinde çoğunluğu sağlayacağı açıktır. İki işyerinde çalışan toplam işçi sayısı başvuru tarihinde 170 (yüzyetmiş) olup sendikalı işçi sayısı ise 70 (yetmiş) olup (sendikalı sayısı 72 olsa bile sonuç değişmemektedir) davalı Sendika "yarıdan fazla" çoğunluk şartını gerçekleştiremediğinden davanın kabulü yerine yanılıklı değerlendirme ile davanın reddi hatalı olmuştur.

O halde davacı şirket vekilinin bu yönü amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve karar bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 09.02.2016 tarihinde oybirliğiyle **KESİN** olarak karar verildi.

